

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

PROIZVOĐAČ/ PROIZVOĐAČICA U STOČARSKOJ PROIZVODNJI

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	13
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	14
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	15
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	16
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	17
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	18
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	19
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	20
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	21
5.	REFERENTNI PODACI.....	22

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: PROIZVOĐAČ/ PROIZVOĐAČICA U STOČARSKOJ PROIZVODNJI

NIVO:III

OPIS ZANIMANJA:

- Proizvođač u stočarskoj proizvodnji obavlja pripremne poslove u stočarstvu, obavlja ishranu, uzgoj i njegu domaćih životinja. Proizvodi jednostavne prehrambene mliječne proizvode, plasira i prodaje svoje proizvode na tržištu. Pri obavljanju poslova koristi adekvatne mašine, opremu i alat za rad u stočarskoj proizvodnji i obavlja njihovo održavanje i jednostavne popravke.

KOMPETENCIJE

Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Planira i organizuje sopstveni rad u oblasti stočarske proizvodnje
- Priprema radno mjesto za realizaciju poslova stočarske proizvodnje, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Priprema resurse za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Priprema materijal za stočarsku proizvodnju
- Obavlja pripremne poslove u stočarstvu
- Obavlja ishranu domaćih životinja
- Obavlja uzgoj domaćih životinja
- Obavlja njegu domaćih životinja
- Vršiti preradu primarnih proizvoda u cilju proizvodnje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva
- Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj proizvodnji
- Vršiti nabavku opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Izrađuje radnu dokumentaciju
- Vršiti nadzor nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
- Održava alat, opremu i uređaje za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada u oblasti stočarske proizvodnje
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova stočarske proizvodnje, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom - Pripremanje resursa za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu - Ishrana domaćih životinja - Uzgoj domaćih životinja - Njega domaćih životinja - Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva - Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj proizvodnji
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada u oblasti stočarske proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Pregleda radni zadatak (nalog) u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju radnih zadataka
Resursi: izvršiooci radnog zadatka (struktura i broj), materijal, alati, oprema i uređaji
- Pregleda **dokumentaciju**, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka
Dokumentacija: evidencije o identifikaciji životinja, tablice ishrane, proračun potrebnog materijala, usluga, mašina i radne snage u stočarstvu i dr.
- Pregleda **tehničku regulativu** neophodnu za izvršenje radnog zadatka
Tehnička regulativa: standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva
- Planira vrijeme trajanja radova po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka, i u dogovoru sa nadređenima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Alati, oprema i uređaji u stočarskoj proizvodnji
- Zakonska regulativa iz oblasti zaštite dobrobiti životinja

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa za obavljanje poslova, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Vršiti **ličnu pripremu za rad** za obavljanje poslova držanja i uzgoja domaćih životinja
  - Lična priprema za rad:** adekvatno pranje i dezinfekcija ruku i održavanje lične higijene, prolazak kroz dezobarijere i dr.
- Preuzima **zaštitnu opremu i sredstva** za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa važećim zakonskim propisima o zaštiti na radu
  - Zaštitna oprema i sredstva:** zaštitna obuća, odjeća, rukavice, kecelja, oprema za prvu pomoć i dr.
- Priprema radno okruženje, **alat, mašine i uređaje** za rad, u skladu sa radnim zadatkom i dokumentacijom
  - Alat:** vile, grabulje, lopate, lopatice, ručni mješači, makaze, brusilice, četke, češagije, turpije, klijesta, diskovi za obradu papaka i dr.
  - Mašine:** traktori i priključne mašine
  - Uređaji:** uređaji za ventilaciju, klima uređaji, barometar, uređaji za pripremanje stočne hrane mješači, mlinovi, sječke, sjeckalice, gnječilice, drobilice, zaparivači, dehidratori, medikatori, pumpe, hidrofori, dozatori, vrcaljke, topionici voska i dr.
- Priprema **materijal i opremu**, u skladu sa radnim zadatkom
  - Materijal:** deterdženti, dezinficijensi, repelenti, insekticidi, akaricidi, masti, kreme, i dr.
  - Oprema:** aparati i sistemi za mužu, ishranu, grijanje prostora, za ventilaciju, video-nadzor, hlađenje mlijeka, makaze, markeri, sprejevi, ogrlice, vezovi, goniči i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakonska regulativa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu
- Kontrola ispravnosti alata, uređaja i mašina koje se koriste u procesu držanja domaćih životinja

3.2.2. Ključni posao: Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova stočarske proizvodnje, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Provjerava **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama zaštite i zdravlja na radu
Uslovi rada: osvjetljenje, hemijski uslovi, izvori fizičke opasnosti i klimatski uslovi (temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine i dr.)
- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Učestvuje u odabiru i pripremi radnog alata
- Učestvuje u provjeri ispravnosti alata, opreme, uređaja i sredstava za rad koji se koriste u stočarskoj proizvodnji
- Podnosi izvještaj nadređenom o obavljenim poslovima pripreme radnog mjesta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakonska regulativa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu
- Kontrola ispravnosti alata, uređaja i mašina koje se koriste u stočarskoj proizvodnji

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Vršiti pripremu i opremanje **stočnih objekata** u skladu sa propisima kojima se reguliše ekološka održivost i zaštita životne sredine

Stočni objekti za: smještaj goveda, koza, ovaca, konja, svinja, živine i dr.

- Određuje vrstu i rasu domaćih životinja za gajenje zavisno od vrste poljoprivrednog gazdinstva
- Sprovodi grupisanje životinja u odgovarajuće prostore/ boksove na osnovu pola, rase, starosti i namjene
- Vršiti pripremu polja i terena za ispašu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Pripremni poslovi u stočarstvu

3.3.2. Ključni posao: Ishrana domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzima uzorke životinjske hrane i šalje ih na laboratorijsku analizu - Priprema dnevne obroke stočne hrane - Vršiti praćenje i hranjenje domaćih životinja u skladu sa vrstom, rasom i kategorijom grla, zdravstvenim i fiziološkim stanjem upotrebom odgovarajuće opreme, alata, mašina, uređaja i sistema <ul style="list-style-type: none"> Vrste: goveda, koze, ovce, konji, svinje, živina i dr. Oprema: hranilice, jaslje, valovi, pojilice za pojedinačno i grupno napajanje životinja, kante za napajanje, specijalne boce sa cuclom za podmladak i dr. Alat: vila, grabulja, lopata, lopatice, ručni mješači, specijalni noževi za sječenje i izuzimanje silaže i sjenaže, makaze, brusilice, četke, češagije, turpije, kliješta i dr. Mašine: kosačice, sakupljači sijena, balirke, roto prese, silokombajni, distributeri, mikser distributeri i dr. Uređaji: mješači, mlinovi, sječke, gnječilice, drobilice, zaparivači, dehidratori, medikatori, pumpe, hidrofori, dozatori i dr. Sistemi: pojilice za pojedinačno i grupno napajanje životinja, sistemi za automatizaciju ishrane, sistemi za mašinsku mužu, sistemi za proizvodnju koncentrovane stočne hrane, sistemi za grijanje prostora, za ventilaciju, hlađenje mlijeka i dr.   - Vršiti vizuelnu kontrolu i procjenjuje organoleptička svojstva hrane i vode prilikom obavljanja postupka ishrane domaćih životinja <ul style="list-style-type: none"> Organoleptička svojstva: miris, boja i konzistencija
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Ishrana domaćih životinja

3.3.3. Ključni posao: Uzgoj domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Učestvuje u poslovima selekcije i osjemenjavanja stoke za priplod na humani način
- Prati zdravlje stoke i preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa rezultatima evaluacije/ procjene
- Obavlja **poslove** zdravstvene zaštite pri uzgoju domaćih životinja

Poslovi: pomoć pri porođaju, zbrinjavanje podmlatka, zbrinjavanje plotkinje, kupiranje repova kod prasadi, skraćivanje zuba kod prasadi, stavljanje gumenih prstenova kod jagnjadi, njega i obrada papaka, primarna obrada rana i dr.

- Pomaže u akcijama veterinarske službe koje se sprovode na poljoprivrednom gazdinstvu i farmi, po nalogu nadležnog veterinara
- Sprovodi zootehničke mjere u objektima, po nalogu tehničara poljoprivrede
- Vršiti unošenje podataka u odgovarajuće obrasce elektronske matične knjige nakon kupovine i/ili rođenja životinje
- Vršiti **interno obilježavanje** domaćih životinja na farmi

Interno obilježavanje: za reprodukciju, tov itd.

- Vršiti **sakupljanje proizvoda** životinjskog porijekla i adekvatno ih skladišti na ekološki prihvatljiv način, do slanja na preradu ili otpremanje, poštujući principe tradicionalne i organske proizvodnje, kao i standarda zaštite životne sredine i održivosti

Sakupljanje proizvoda: striža vune, muža mlijeka, sakupljanje jaja i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Uzgoj domaćih životinja

3.3.4. Ključniposao: Njega domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Obavlja **postupke** njega domaćih životinja koristeći različitu **opremu i sredstva** za njegu životinja
  - Postupci:** skraćivanje kljunova kod koka nosilja, obrezivanje papaka, obrezivanje kopita, zaprašivanje protiv parazita, njega i čišćenje kože, higijena vimena, čišćenje i striža vune i dr.
  - Oprema i sredstva:** makaze, brusilice, turpije, masti, kreme, dezinfekcioni rastvori i dr.
- Pridržava se kalendara profilaktičkih mjera prema vrsti i kategoriji grla, u skladu sa preporukama veterinara
- Sprovodi **zoo higijenske mjere** u skladu sa standardima stočarske proizvodnje, zaštite životne sredine, standardima održivosti i relevantnom zakonskom regulativom
  - Zoo higijenske mjere:** uklanjanje stajnjaka, čišćenje, projvetravanje, dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija i dr.
- Nadzire pomoćne izvršioce u procesu održavanja higijene uzgojnog prostora i životinja
- Kontroliše **uslove** držanja domaćih životinja na **površinama** van objekata, vodeći računa o dobrobiti životinja
  - Uslovi:** higijena hranilišta, pojilišta i prostora za životinje, veličina površine pašnjaka (pregona) i ispusta, obezbijedenost ogradama, snabdjevenost kvalitetnim pojilima, snabdjevenost zaklonima i nadstrešnicama, prisustvo predmeta na koje bi se životinje mogle povrijediti: staklo, metalni predmeti i dr.
  - Površine:** ispusti, pašnjaci i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Njega domaćih životinja

3.3.5. Ključni posao: Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Priprema sirovine, prostorije, opremu i alate za dobijanje gotovih mliječnih **proizvoda** u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnom zakonskom regulativom

Proizvodi: kisjelo-mliječni proizvodi, sir, kajmak itd.

- Sprovodi relevantne procedure za dobijanje gotovih mliječnih proizvoda
- Prati **tehnološke parametre** tokom proizvodnog procesa

Tehnološki parametri: temperatura mlijeka, podsiravanje, zakiseljavanje i dr.

- Vršiti pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda u adekvatno pripremljenu, ekološki prihvatljivu ambalažu, tj. skladišni prostor
- Kontrolise uslove čuvanja gotovih proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnologija proizvodnje mliječnih proizvoda

3.3.6. Ključni posao: Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Vršiti odabir mašina, opreme i radnog alata za osnovne i dodatne radove na osnovu procesa rada
- Vršiti kontrolu stanja i ispravnosti mašina, opreme, alata i njihovih agregata
- Obavlja čišćenje, dezinfekciju i održavanje poljoprivrednih mašina, opreme, sredstava, alata i agregata
- Vršiti jednostavne popravke poljoprivrednih mašina i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba mašina, opreme i alata u stočarskoj proizvodnji

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka opreme, materijala i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Pravi spisak za nabavku materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Pravi spisak za nabavku zaštitnih sredstava i opreme
- Preuzima materijal, opremu, uređaje, sredstva i rezervne djelove
- Vrš vizuelnu kontrolu materijala, opreme, uređaja, sredstava i rezervnih djelova
- Vodi evidenciju o preuzetom materijalu, opremi, uređajima, sredstvima i rezervnim djelovima iz skladišta
- Prijavljuje nadređenom nepravilnosti u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni djelovi ne odgovaraju poručenim
- Izrađuje kalkulaciju konačne cijene proizvoda
- Vrš promociju proizvoda na različite **načine**
Način: sajmovi, prezentacije, digitalni marketing i dr.
- Vrš prodaju proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema specifikacije za nabavku potrebnog materijala, opreme, uređaja i sredstava
- Način prijema i skladištenja materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Ekonomično korišćenje materijala
- Način pravilnog korišćenja sredstava rada i radnog alata prema zadatim propisima
- Kalkulacija cijene proizvoda
- Promocija i prodaja proizvoda

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Izrada radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Popunjava **dokumentaciju**, u skladu sa radnim zadatkom
Dokumentacija: radni nalog, registar, protokol, datoteka, elektronska evidencija, baza podataka i dr.
- Vodi evidenciju o prijemu materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o utrošku materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju zaliha, rezervnih djelova, materijala i sredstava rada
- Vodi evidenciju o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima u dnevniku rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o čuvanju i otpremi primarnih proizvoda stočarske proizvodnje
- Učestvuje u sastavljanju izvještaja o aktivnostima, utrošku materijala i radnim satima realizovanog radnog zadatka, u odgovarajućoj formi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način popunjavanja radnog naloga
- Vođenje evidencije o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima
- Praćenje potrošnje materijala i opreme u toku realizacije radnog zadatka
- Vođenje evidencije o čuvanju i otpremi primarnih proizvoda stočarske proizvodnje
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja.

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad poslovima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Prati izvođenje poslova pomoćnika u toku realizacije radnog zadatka imajući u vidu njihove **karakteristike** i specifičnosti posla

Karakteristike: životna faza, fizičke sposobnosti itd.

- Učestvuje u nadzoru nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku realizacije radnog naloga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Poslovna komunikacija

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Realizuje aktivnosti, u skladu sa uputstvima nadređenog, u cilju obezbjeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Primjenjuje propise o zaštiti dobrobiti životinja i standarde kvaliteta pri realizaciji radnog zadatka
- Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Obavlja kontrolu pripreme radnog alata, uređaja i mašina
- Provjerava usklađenost svog rada u različitim fazama obavljanja radnih aktivnosti u odnosu na dobijena uputstva
- Obavlja završnu kontrolu realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Propisi o zaštiti dobrobiti životinja
- Standardi kvaliteta
- Karakteristike alata, opreme i uređaja
- Način rukovanja alatom, opremom i uređajima
- Proces rada pri držanju i gajenju domaćih životinja

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Provjerava redovno ispravnost i funkcionalnost alata, opreme i uređaja za rad
- Obavlja **osnovno održavanje** alata, opreme i uređaja za rad
Osnovno održavanje: čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.
- Odlazuje alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima proizvođača i inženjera
- Prijavljuje kvarove opreme, uređaja tehničaru i inženjeru, u skladu sa internom procedurom
- Vršiti pripremu i slanje opreme i uređaja na servisiranje, u skladu sa uputstvima proizvođača

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Način i uslovi skladištenja alata, opreme i uređaja
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Traži od nadređenog neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o završenom poslu koristeći jasnu, stručnu terminologiju
- Obavlja komunikaciju sa nadređenim i saradnicima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Komunicira sa vlasnikom životinja u cilju obavještavanja o izvršenim aktivnostima i stanju životinja
- Obavlja komunikaciju sa korisnicima usluga prilikom plasmana i prodaje proizvoda, primjenjujući pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji:

- Sprovodi propise i mjere iz oblasti zaštite životne sredine i zaštite zdravlja, i bezbjednosti na radu
- Identifikuje opasnosti iz procesa rada i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Preduzima mjere za siguran rad, u skladu sa propisima o korišćenju **zaštitne opreme**
Zaštitna oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitna pregača, zaštitne rukavice i dr.
- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja životne sredine
- Odlazuje otpad i uginule leševe životinja, u skladu sa odgovarajućim propisima i propisima o zaštiti životne sredine
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti
- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Postupanje sa otpadom i uginulim životinjama, u skladu sa zakonom
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana, veterina Podsektor: Poljoprivreda
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ISCO-u	6121 - Uzgajivači domaćih životinja i proizvođači mliječnih proizvoda 6122 - Uzgajivači živine
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Proizvođač u stočarskoj proizvodnji posao obavlja na farmi ili gazdinstvu, na otvorenom i u objektima za držanje domaćih životinja. S obzirom da radi i na otvorenom moguć je rad u različitim vremenskim uslovima. Izložen je buci, uticaju hemijskih sredstava, specifičnim mikroklimatskim uslovima (temperature, vlažnost, prisustvo štetnih gasova i dr.), opasnostima od povreda od domaćih životinja ili mehanizacije. Radi fizički naporan, potencijalno i opasan posao, pa je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno nošenje zaštitne opreme. Usljed rada sa životinjama, te stoga nemogućnosti planiranja tačnog vremena izvršenja radnih zadataka, moguće je produženo radno vrijeme u odnosu na standardno.</p> <p>Može da radi samostalno i/ili pod nadzorom nadređenog.</p> <p>Potrebno je da bude fizički zdrav, da ima dobar vid i sluh, da ima ljubav prema životinjama i osjećaj za njihovu dobrobit.</p>
Srodna zanimanja	Tehničar stočarstva, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Proizvođač/ Proizvođačica u stočarskoj proizvodnji

Kod dokumenta: SZ-080130-PSTOČP

Datum usvajanja dokumenta: 22. jun 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Sibirjak Terzić, diplomirani inženjer poljoprivrede, izvršni direktor, Farma „Franca“, Bijelo Polje
2. Bojan Kovačević, diplomirani inženjer stočarstva, koordinator, „Mesopromet“, Bijelo Polje
3. Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, organizator praktične nastave, JU Srednja stručna škola, Cetinje
4. Dejan Milunović, diplomirani inženjer stočarstva, nastavnik, JU SŠ „Spasoje Raspopović“ Podgorica
5. Milanka Radulović, diplomirani inženjer šumarstva, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo „Radulović“, Nikšić
6. Radovan Jovanović, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo „Jovanović“, Danilovgrad
7. Veljko Tomić, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bar
8. Azra Purović, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja mješovita škola Golubovci
9. Nikola Simović, diplomirani hemičar, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje

Koordinatori:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje